

שנים כשהיה בעבודת סיקור עיתונאית. כאשר מבגילם את העיתונאים לצאת לשטח ולהביא חומר, הרי שמה שנשאר להם הוא לקבל ידיעות מעיתונות זרה. מסוכנויות ידיעות, שידורי טלוויזיה ורדיו זרים ומאמציהם התיקשורת בישראל.

הרוב

נפסל

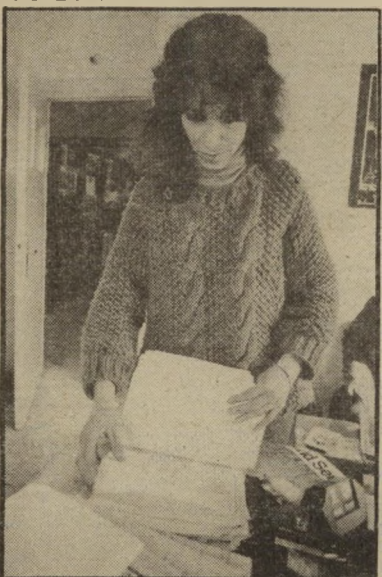
7 חומר המיועד לפירסום מובא לאיר שור הצנזורה. הסיפורים על מה שהוא פוסל ומה הוא מאשר מעוררים גיחוך. חומו, מאלביאדר, שולח 400 עמודים לצנזור כדי שישאיר לו לבסוף 75. הם מצנזרים הכל, זה תלוי בעיקר במצב הרוח של מי שעובד שם. לא אחת מצנזרים חומר סיפורי שטורי וקאריקאט שורות. תמונת הילד הפצוע, שצולם בביי רות ושאתה קיבל בזמן המלחמה רונאלד רגן נפסלה אצלנו לפירסום. תמונות שר הופיעו בעיתונות הישראלית לא התירו לפירסום אצלנו. כשעפאית עוב את ביירות התקבל באותה, פורסמה תמונה של הפגישה שלו עם ראש הממשלה שם ב-

ערסאת והיורה: תמונה אמורה החלטות לא מובנות

הכתובים בעברית. הוא מוזהר בין השאר על פירסום ידיעה, שאושרה לפירסום כאשר נשלחה לבדיקה. לפעמים הם מצנזרים אצלי ידיעה שהופיעה בעיתון ישראלי. לקחתי ידיעה מעל המישור על רשימות בגינה בגדה. פסלו לי. ביקשתי להיפגש עם ממלא מקומו של ראש המינהל, יגאל כרמון. שלוש פעמים הוא התחמק ממני. ידיעות המסודרות ברדיו הישראלי או בטלוויזיה הישראלית בעברית מצנזרים אצלנו.

בשבועות אלטליעה מצנזור בדרך כלל 75 אחוז מהחומר. בעיתונים האחרים, ימונים, שבועונים ומאגזינים, המצב אינו יותר טוב. הצנזור קפדן ביותר בכל הנוגע לעיתר נות הפלסטיות. לא אחת הוא פוסל ברגע האחרון חומר שאושר לפני כן. העיתון אינו רשאי להשאיר חללים לבנים במקר מות שהצנזורה פסלה, ואם לא הספיקו למלא את החללים, בעלי העיתונים מוד-

עיתונאית חזמו דלת פתוחה לנשים

תרים. שלוש אזהרות — ומתחילות הבעיות עם המימל השבאי. ב-1980 נסגר אלטעב למשך שבועיים, כי הפך כביכול את הוראת הצנזורה. ב-1981 נסגרו אלטעב ואלטעב לעשרה ימים ר אף נסגר בחורף שעבר עליו הוראת משרד הפנים — הוראה יוצאת דופן. המימל הצבאי מכריח את בעלי העי תונים לחפש את רשימות ההפצה שלהם בכל שלושה חודשים.

לא כל מה שמופיע על דוכני העיתונים במיוחד ירושלים מגיע לשאר הקוראים בגדה או ברצועה. אלטליעה אסור להפצה בגדה. בשנת 1980 נאסרו להפצה באופן זמני אלטעב ואלטעב, לשבועות אחדים. מחדש יוני 1982 שוב אי אפשר להפיץ את אלטעב ברחבי הגדה. גורל דומה פוקד את אלביאדר הפוליטי. אך גם את העיתון הספרותי אי אפשר למצוא בדוכנים מחוץ לירושלים המיוחדת.

לא עושה אין רשיון להפצה בגדה, אך גם לא מונעים את הפצתו בפרעל. את (המשך מעמוד 38)

חומר שנפסל ושתי אזהרות. למישרד של מחמד עיניש מאלטעב מגיעים יומיים מיכתבים חריפים מהצנזור.

עיתונות בכבלים: מי ומי?

שותף באלג'יהאד. לאלטעב כתבים בגדה וברצועה. ארכיון ובית דפוס. בקרוב יגדל ל-8 עמודים. גם בו יש פירסומות ומקדש מקום נרחב לבעיות חברה. העיתון הראשון שהופיע אחרי '67 היה אלקדס. הוא התחיל להופיע בשנת 1968 כיומן בן שישה עמודים. אחר כך גדל לשמונה. הוא עובד בשיתוף עם סוכנויות ידיעות ויש לו צוות בירושלים וברחבי הגדה. העורך ובעל העיתון הוא מחמד אברולוף. בקרוב יעבור העיתון לשיטת אינטרנט ומיספר עמודיו יגדל.

לפני כחודש שוחרר ממעצר בית של יותר משנתיים בשיר ברעזתי, עורך אל טליעה (החלוק), שבועון בעל אורינטציה קומוניסטית. עיתונו החל לצאת ב-27 בפברואר 1978, מדי יום חמישי, כשבועון בן 12 עמודים. העיתון מתרכז בחזרות מקר מיות, ניתוחים וכתבות. יש בו מדור מיוחד לאיגודים מיקצועיים, לעובדים, לסטודנטים ולנשים. כן מופיע באופן בלתי יסודי מוסף לעניינים סוציאליסטיים. העורך הראשי של העיתון הוא אליאס נאצר, ומסביבו עובד צוות של עורכים, כתבים ומתרגמים. שבועון אחר המופיע בכל יום רביעי הוא אלמית'אק (המינשר).

גליון ראשון הופיע ב-15 בפברואר 1980. הוא מחזיק 12 עמודים. בעליו ועורכו הראשי הוא מחמד עלי אלכטיב, וגם לו צוות עורכים, כתבים ומתרגמים. הנה סניורה הוא בעליו של שבועון בשם אלטבוע אלג'יד (השבוע החדש). העורך הראשי הוא זוהיר אליראייס. הגליון הראשון הופיע בשנת 1979. בתחילה הוא הופיע באופן בלתי סדיר. מאז תחילת 1982 הוא מופיע בכל יום רביעי, 16 עמודים של כתבות לעומק, ניתוחים ותרגומים.

אלח'דה (האחדות), הוא שבועון חדש יחסית. גליון ראשון הופיע ב-20 בפברואר 1982 ועורכו הראשי הוא פאהד סיד.

ספרות

תרבות ומדע

שנת 1976 התחיל להופיע העיתון הספרותי הראשון בגדה. שמו אלביאדר אלטיאטי (הגורן הפוליטי). הוא התחיל להופיע בפורמט של 64 עמודים. עיתון זה הוא כיום דו-שבועון מבוקש ביותר, ועורכו הראשי הוא ג'אק חאזמי, שהוא גם בעליו. מאז ה-1 באפריל 1981 התחיל אותו צוות להוציא את אלביאדר אלטיאטי כירחון. מאז מרץ 1982 הוא יוצא כדו-שבועון. מדפס על גייר משובח עם שערים ציבעוניים. הוא עוסק בניתוחים לעומק והוא בעל מדורים לנשים ולענייני מדע.

ירחון אחר לענייני תרבות ואמנות הוא אלטראע (החורן) שעורכו היה מרזאן אלטאאלי. גליון ראשון הופיע ב-1 במאי 1978. העורך נפטר בשנת 1980, ומאז עורך את הירחון מוחמד אבריליבי. בירחון מקום מיוחד לסיקור אירועים בישראל. ירחון נוסף לספרות, תרבות ואמנות הוא אלכאטב (הסופר). הגליון הראשון יצא ב-1980, ובו 66 עמודים. הוא עוסק בספרות, פילוסופיה, סוציאליזם ושלוש. בעליו ועורכו הוא אסאד אלטאאד. שאיפתו היא להגיע לירחון בן 100 עמודים.

אגודת התרבות של עיסא אלאיסרה מאלביירה מוציאה ריבעון לענייני חברה ותרבות — כאשר הצנזור מאשר זאת. שם העיתון הוא אל'תראת' ואל'מנתע (חברה ותרבות). בשנת הכיבוש הופיעו ונעלמו אחריו זמן מה עיתונים ומבוגנים שונים. ביניהם גם עיתונים שהודפסו בעזה ובבית לחם.

העיתונות המוכרת ביותר בגדה היא רימונדה טוויל. בשנת 1977 היא יסדה עם איברהים קארעץ את שירותי העיתונות פלסטית (פ'פ'אדע) שהיא סוכנות ידיעות הראשונה בגדה. הסוכנות מפגינה מדע על אירועים בגדה וברצועה לכתבים מקומיים. עיתונים ערביים, כתבים ועיתונים זרים, תחנות טלוויזיה ותחנות רדיו. הסוכנות מוציאה בולטינים יומיים ושבוועיים של תרגומים מעיתונות ערבית, עברית ואנגלית על הגעשה בשטחים. חסרונן הבלט של המישרד הוא היעדר סלקס. הסיבה — המימל הצבאי מונע את התקנתו.

במישרד זה יוצא לאור היה תקופה קצרה שבעתון חדש. אלטעודה (השיבה). רימונדה היא העורכת, וקאחעץ הוא המויל והעורך האחראי. השבועון הוא ציבעוני והוא עוסק בעניינים פוליטיים.

ע רב מילחמת ששת הימים הודפסו בירושלים המיוחדת שלושה ימונים. הראשון הוחרק ביניהם היה פלסטין, שנוסד כבר בשנת 1911. עליידי פלסטני מיט, עיסא אלעיסא, השני, אלדיפא נוסד עליידי איברהים שאנסי ביט בשנת 1934. שני עיתונים אלה חידשו את הופעתם בירושלים אחרי מלחמת 1948. העיתון השלישי, אלג'יהאד, נוסד בירושלים בשנת 1955 עליידי מחמד עיניש. סלים אלשרף ומחמד אברולוף, באותו זמן הופיע בהם עיתון יומי בשם אלח'נר. בנוסף אלה הופיעו במשך תקופות קצרות ימונים ושבועונים שונים. בעזה, שהיתה תחת שלטון מצרי, הופיע עיתון פלסטני יומי בשם אכבר.

זמן קצר לפני מלחמת ששת הימים הוציא מישרד ההסברה הירדני הוראות חדשות להוצאת עיתונים. כך צומצם מיספר העיתונים לשניים בלבד. האחד נקרא אלדוסטור, שהופיע ברבתי עמוק היה שילוב של העיתונים פלסטין ואלח'נר ויומן חדש, אלקדס (ירושלים). שהיה שילוב של אלדיפא ואלג'יהאד. בעקבות המלחמה פסקו העיתונים להופיע. זמן קצר אחר כך פנה מי שמשמש מנכ"ל מישרד החוץ דויד עימחי (או עובד המוסד) לעורכים הירושלמים הוא כינס אותם והציע להם עזרה ישראלית להוצאה מחדשת של העיתונים. הם סירבו. אחרי זמן מה התחילו להופיע עיתונים במימון עצמי.

אל-פג'ר

תלת לשוני

מ רכז העיתונות הפלסטית הוא במיוחד ירושלים, אם כי יש קשר הדוק עם הקוראים ברצועת עזה. במיוחד ירושלים מודפסים שלושה ימונים. המזכר ביותר הוא אלפג'ר (השחר). הגליון הראשון שלו בעברית הופיע ב-7 באפריל 1972. עורכו היה יוסוף נאצרי נאצר, שנחנף בשנת 1974. בתחילה הופיע אלפג'ר כשבועון בימי שבת. אחר כך פעמיים בשבוע. מ-15 בינוני הוא הופיע כיומן, וכלל שישה עמודים בכל ימי השבוע ושמונה בשבת. מרץ 1978 הוא גדל לשמונה עמודים יומיים עם מוספים מיוחדים לספרות, נשים ומדע מישראל. העמוד הראשון של העיתון מוקדש לנושאים פלסטניים. בעיתון פוסר מות רבות. העורך האחראי של העיתון בעברית הוא מאמון אל-סייד. המרותק מזה יותר משנתיים במעצרי עיר.

מאז ספטמבר 1980 מופיע אלפג'ר גם באנגלית. במתכונת של שבועון. עורכו הוא סמאן חורי. בספטמבר 1982 הוא התחיל לצאת גם כדו-שבועון בעברית. עורכו האחראי זיאד אבר זיאד. בקרוב הוא יופיע כשבועון.

מאז ספטמבר 1980 מופיע ירחון לספרות ולתרבות בשם אלפג'ר אל'אדאבי (השחר הספרותי). הוא החל כירחון בן 16 עמודים, וכיום הוא מחזיק 140 עמודים. עורכו האחראי הוא עלי אלח'אאילי.

העורך הראשי של פירסומי אלפג'ר, שהוא גם העורך האחראי למהדורה הערבית ומי שמנהל בכישרון רב את הצד המינהלי והכספי של המערכת, הוא זונה סליחה, רוקח במיקצועו. המויל של העיתון הוא פלסטני ש עוב את פלסטין בשנת 1947 וכיום מתגורר בארצות הברית. שמו ג'ול עג'לונגי.

לעיתון התלת-לשוני יש צוות בירושלים המיוחדת, וכתבים ברבתי הגדה, הרצועה, ישראל, ארצות הברית ואירופה. יש להם מחלקת צילום, ארכיון ובית דפוס.

חדשות

ניתוחים, תרגומים

ה גליון הראשון של אלטעב (הטע) הופיע ב-21 בינוני 1972. במשך שנים אחדות היה יומן בן ארבעה עמודים, ואחר כך גדל לשישה. עם עמודים מיוחדים לחדשות מקומיות ולחדשות מהעולם. גם כאן מוקדש העמוד הראשון למידע על הפלסטניים.

העורך האחראי של העיתון, אכרם גייה, מרותק לעידוד כבר יותר משנתיים. את מקומו ממלא בעל העיתון העורך הראשי שלו, מחמד עיניש, שהיה קשור בעיתונות עוד לפני 1967. כשהיה